



**Birgitte Schelvis-Neuteboom** | Erfrecht | RWV Advocaten

b.schelvis@rwv.nl | +31 683 92 47 26 | +31 71 750 22 52

## KUN JE ERFBELASTING BESPAREN DOOR HET AANPASSEN VAN HUWELIJKSE VOORWAARDEN VLAK VOOR OVERLIJDEN?

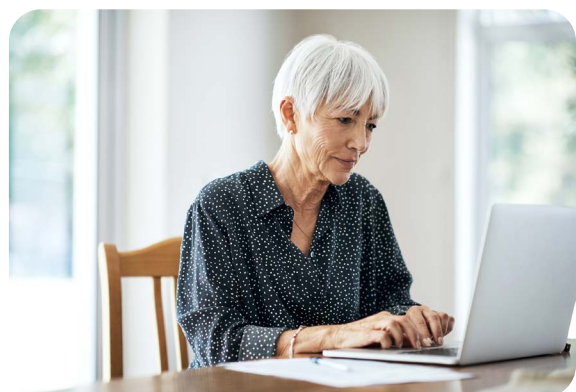
**Een recente uitspraak van de Hoge Raad werpt licht op de complexe kwestie van het wijzigen van huwelijkse voorwaarden vlak voor het overlijden van een partner, met als doel erfbelasting te besparen. Het centrale dilemma draait om de vraag of dergelijke wijzigingen als schenkingen moeten worden beschouwd, met alle fiscale gevolgen van dien. De Hoge Raad besliste dat er alleen in uitzonderlijke situaties sprake is van een schenking bij een wijziging van de huwelijkse voorwaarden vlak voor overlijden.**

### **Wat is estate planning?**

Estate planning, ook wel bekend als nalatenschapsplanning, omvat het proactief plannen en organiseren van je financiën en eigendommen, met als doel je nalatenschap goed te beschermen zodat je nabestaanden zonder zorgen achterblijven.

### **Erfbelasting besparen door aanpassen huwelijkse voorwaarden**

Naast het plannen en organiseren is het minimaliseren van de erfbelasting een belangrijk aspect van estate planning. Een van de strategieën om dit te bereiken is het aanpassen van de huwelijkse voorwaarden. Echter, in het verleden rees de vraag of dergelijke wijzigingen kort voor het overlijden van een partner als schen-



kingen moesten worden beschouwd. Dit leidde tot onduidelijkheid en discussie over de fiscale gevolgen van deze handelingen.

### **Uitspraak Hoge Raad: Aanpassen van huwelijkse voorwaarden wordt niet als schenking beschouwd**

In een recente zaak stond de Hoge Raad voor de uitdaging om te bepalen of een wijziging in huwelijkse voorwaarden kort voor het overlijden van een echtgenoot als een schenking moest worden beschouwd. Het geval betrof een echtpaar dat na 33 jaar hun huwelijkse voorwaarden aanpaste, waarbij de vrouw 90% en de man 10% van het huwelijksvermogen toegewezen kreeg. Kort na deze wijziging overleed de man, waardoor de inspecteur erfbelasting oplegde over 50% van het huwelijksvermogen, in plaats van de toegewezen 10%.

De Hoge Raad heeft duidelijkheid verschaft over deze kwestie. Het oordeel luidt dat het aanpassen van huwelijkse voorwaarden in principe niet als schenking wordt beschouwd, tenzij er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden. Dit betekent dat er geen erfbelasting verschuldigd is over de vermogensverschuiving tussen echtgenoten bij het aangaan van huwelijkse voorwaarden, tenzij er evident sprake is van belastingontwijking als hoofdmotief, en er een aantoonbaar risico bestaat dat een van de echtgenoten eerder overlijdt dan de ander.

### **Belastingontwijking (fraus legis)**

De Hoge Raad benadrukt dat het vaststellen van fraus legis, oftewel belastingontwijking, een uiterst complexe kwestie is, waarbij de inspecteur de last heeft om te bewijzen dat het hoofddoel van de huwelijkse voorwaarden het ontwijken van erfbelasting was. In de besproken zaak slaagde de inspecteur hier niet in, omdat niet met zekerheid kon worden vastgesteld dat de man eerder zou overlijden dan de vrouw.

De Hoge Raad komt in deze zaak tot de beslissing dat er geen reden bestaat om de bevoordeling van belanghebbende als gevolg van het aangaan van de huwelijkse voorwaarden, met toepassing van fraus legis als een verkrijging krachtens erfrecht aan te merken.

De Hoge Raad laat ruimte voor het concept fraus legis en erkent de mogelijkheid van een erfrechtelijke verkrijging. De inspecteur moet concrete feiten aandragen om aan te tonen dat het zeer waarschijnlijk is dat de echtgenoot met het kleinste deel eerder zal overlijden. Een korte periode tussen de wijziging van de huwelijksvoorwaarden en het overlijden is op zichzelf onvoldoende bewijs.

Deze uitspraak heeft ook gevolgen voor de omvang van de legitieme portie en kan van nut zijn voor echtgenoten die de rechten van kinderen uit eerdere relaties willen beperken. De vraag rijst of de civiele rechter deze beslissing zal volgen.

### **Heb je vragen over het aanpassen van je huwelijkse voorwaarden of over estate planning?**

Deze uitspraak van de Hoge Raad heeft verstrekkende gevolgen voor estate planning

en het erfrecht. Hoewel het aanpassen van huwelijkse voorwaarden een legitiem instrument kan zijn om erfbelasting te minimaliseren, benadrukt de Hoge Raad de noodzaak van transparantie en rechtmatigheid bij dergelijke handelingen. Elke situatie zal individueel moeten worden beoordeeld, rekening houdend met alle relevante feiten en omstandigheden.

Wil je advies over jouw situatie? Neem gerust contact op met mij of een van de andere erfrecht advocaten. Wij helpen je graag verder.

## LEGAL UPDATE

In samenwerking met RWV Advocaten houden we je op de hoogte van actueel nieuws.

**RWV**  
ADVOCATEN

**De Waal & Steenks**  
Administraties, Lonen en Advies